

عهدنامه شاه صفوی با لویی چهاردهم

۱۲ بهمن ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۵۴

آغاز روابط ایران و فرانسه را می توان از سال ۱۲۹۲ میلادی که سفیری از جانب ارغون خان به دربار فیلیپ لوبل پادشاه فرانسه اعزام شد، دانست، ولی بنا به قرائن و شواهد بسیار، تماس ها و مناسبات بین ایرانی ها و فرانسوی ها از مدت ها قبل از این تاریخ وجود داشته است.

جوان و تاریخ- گفت و گو تاریخ شفاهی

آغاز روابط ایران و فرانسه را می توان از سال ۱۲۹۲ میلادی که سفیری از جانب ارغون خان به دربار فیلیپ لوبل پادشاه فرانسه اعزام شد، دانست، ولی بنا به قرائن و شواهد بسیار، تماس ها و مناسبات بین ایرانی ها و فرانسوی ها از مدت ها قبل از این تاریخ وجود داشته است. تا اواسط قرن هفدهم میلادی موانع متعددی بر سر راه رسیدن اروپایی ها به ایران و ایرانی ها به اروپا وجود داشت که مهم ترین آنها مخالفت دولت عثمانی و دولت از یک طرف و مشکلات و خطرات سفر از طرف دیگر بود. ولی با وجود این مشکلات، در دوران صفویه پای سیاحان فرانسوی به ایران باز شد و این مسافران با انتشار سفرنامه های خود توجه و علاقه به ایران را در اروپا به وجود آوردند. لویی سیزدهم پادشاه فرانسه در سال ۱۶۳۶ میلادی تصمیم گرفت که با پادشاه ایران رسماً ارتباط برقرار کند و لذا یکی از اشراف فرانسه به نام «لویی دهه» معروف به «بارون دوکورمنن» را به دربار شاه صفی فرستاد. مقصود از اعزام او در ظاهر فقط تبلیغات مذهبی و ایجاد مبادلات تجاری بین دو کشور بود ولی از متن دستور العمل پادشاه فرانسه به نمایندۀ مزبور، پیداست که جنبۀ سیاسی نمایندگی عمداً به علت ملاحظه رقابت و خصومت عثمانی نسبت به ایران، تصریح نشده است. در عین حال سفارت لویی دوکورمنن به نتیجه ای نرسید. در سال ۱۶۴۴ م کشیشی به نام «رافائل دومان» به اصفهان وارد شد و حدود ۵۱ سال در دربار ایران به سر برد. این کشیش یک ریاضیدان ماهر بود و به هیچ وجه مساعی خود را به وظایف مذهبی محدود نمی ساخت بلکه بیشتر اوقات خود را به مطالعه زبان فارسی و روحیات مردم ایران و اوضاع اداری آن می پرداخت. در سال ۱۶۶۴ م از طرف لویی چهاردهم و شرکت فرانسوی هند شرقی یک هیأت سه نفره نزد پادشاه ایران اعزام شد. نمایندگان مزبور دستور داشتند از خاک عثمانی به طور ناشناس عبور کنند، در ژوئیه ۱۶۶۵ به اصفهان رسیدند و با مراسم مفصل و با شکوهی به دربار پادشاه صفوی بار یافتند. سلطان حسین صفوی در زمان سلطنت خود پیمانی را با لویی چهاردهم مقتدرترین پادشاه وقت اروپا امضاء کرد که از لحاظ رعایت منافع ایران و ایرانی کمتر نظیر داشته است. ژانویه سال ۱۷۰۴ میلادی لویی ۱۴ پادشاه وقت فرانسه تصمیم خود را دایر بر انعقاد یک پیمان دوجانبه با ایران اعلام داشت. تمایل لویی ۱۴ در همین سال توسط

فرستاده او به ایران، در اصفهان به اطلاع شاه سلطان حسین صفوی رسید. این پیمان تنظیم و بعداً به امضای دو پادشاه رسید که سند جالبی است. به موجب این پیمان، دولت فرانسه قبول کرده است که از اتباع ایران و منافع این دولت در کشورهای دیگر حمایت کند و کشتی های فرانسوی هنگام حمل بار، برای بارگیری مال التجاره ایرانیان اولویت قائل شوند .

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۹۴۱/چهاردهم-لوئی-صفوی-شاه-عهدنامه/۲۲۹۴۱>